11

...ESSYIA
...WYGRANEY
...NIEYSZEGO
... A J. M.

Nád Rzeką Pronią pod Leſznem Páná Seráfinowiczá, mil dwie od Propoyſká.

ROKV PANSKIEGO 1708. 9. *Dniá Pázdźierniká*.

NAprzod Generał Lewenauft po długiey ſwoiey ſtatywie w Czerei, gdy otrzymał ordynáns Krolá Szwedzkiego áby czym prędzey ſpieſzył do konjunkcyi: z onym máſierował naprzod na Szkłow, ze Szkłowá dáley ſwoy Márſz prowádźił ku Propoyſku, CAR zaś I. Mość dowiedźiawſzy ſię z Xiążęćiem I. M. Mężykiem: wźiąwſzy Káwáleryi Tyſięcy Dźiewięć, w Tropy zá nim ſzli, ktorzy uſzykowawſzy ſię nád Rzeką Pronią pod Leſznem, ordynował kilká Tyſięcy Káwáleryi podkáć Márſz Moſkiewſki w Borze, ále nie długo tám báwiąc zá náſtąpieniem Káwáleryi Moſkiewſkiey rezolutnie ſtawáiącey, reiteradę uczynili do ſwoich Szykow. Káwálerya záś Moſkiewſka awánſowáłá zwyczáynym orderęm. Vderzyli ſię o godźinie wtorey z południá, bijąc ſię rownym ſzczęśćiē przez kilká godźin. Tándem w poł Bátáliy przybył Generał Baver z trzemá Regimentámi Káwáleryi *inſtantaneè* avanſuiac, y ták BOG poſzczęśćił że przełamali. Bo przełomawſzy Szwedzkie ſzyki, naprzod Piechotá Szwedzka kroku nie uſtąpiwſzy, w ſzyku poległá ná plácu; że tylko Chorągwie wetchnione zoſtáiy. Káwáleryi Szwedzkiey lubo śiłá ná Plácu poległo, reſztę ich ſálwowáłá noc ćiemna, y ták ſię zámieſzáli, że w nocy naydowáli miedzy ſobą Szwedow Moſkwá, i ſzpadámi kłoli, á gdy Woyſko Moſkiewſkie Plác otrzymáło, y cáły Oboz Szwedzki, názáiutrz Tabory Szwedzkie zábráli. Sam záś Generał Levenhauft, będąc w rękę poſtrzełony, reſztę Káwáleryi poſtrzeláney zebrawſzy, názáiutrz umykał do Propoyſká. Gonił go

Generał

EXPRESSYIA BATALII WYGRANEY NAIASNIEYSZEGO CARA J. M.

Nád Rzeką Pronią pod Lesznem Páná Seráfinowiczá, mil dwie od Propoyská.

ROKV PANSKIEGO 1708. 9. *Dniá Pázdźiernika*.

NAprzod Generał Lewenauft po długiey swoiey statywie w Czerei, gdy otrzymał ordynáns Krolá Szwedzkiego áby czym prędzey śpieszył do konjunkcyi: z onym máśierował naprzod na Szkłow, ze Szkłowá dáley swoy Marsz prowádźił ku Propoysku, CAR zás I. Mość dowiedźiawszy się z Xiążęćiem I. M. Mężykiem: wźiąwszy Káwáleryi Tysięcy Dźiewięć, w Tropy zá nim szli, ktorzy uszykowawszy się nád Rzeką Pronią pod Lesznem, ordynował kilká Tysięcy Káwáleryi podkać Marsz Moskiewski w Borze, ále nie długo tám báwiąc zá nástąpieniem Káwáleryi Moskiewskiey rezolutnie stawáiącey, reiteradę uczynili do swoich Szykow. Káwálerya zás Moskiewska awánsowáłá zwyczáynym orderęm. Vderzyli się o godźinie wtorey z południá, bijąc się rownym szczęśćiē przez kilká godźin. Tándem w poł Bátáliy przybył Generał Baver z trzemá Regimentámi Káwáleryi *instantaneè* avansuiac, y ták BOG poszczęśćił że przełamáli. Bo przełomawszy Szwedzkie szyki, naprzod Piechotá Szwedzka kroku nie ustąpiwszy, w szyku poległá ná plácu; że tylko Chorągwie wetchnione zostáły. Káwáleryi Szwedzkiey lubo śiłá ná Plácu poległo, resztę ich sálwowáłá noc ćiemna, y ták się zámieszáli, że w nocy naydowáli miedzy soba Szwedow Moskwá, i szpadámi kłoli, á gdy Woysko Moskiewskie Plác otrzymáło, y cáły Oboz Szwedzki, názáiutrz Tabory Szwedzkie zábráli. Sam zás Generał Levenhauft, będąc w rękę postrzelony, resztę Káwáleryi postrzeláney zebrawszy, názáiutrz umykał do Propoyská. Gonił go

Generał

Generał Fluk, nápędźiwſzy w Propoyſko, wźiął go Avánſowáć ktory ſtoiąc przy Cerkwi w Rynku, tam ſię chćiał opponowáć; a gdy nie mogł wytrzymáć, do Akordu mieli ſię, *tandem* poſłał Iego Mość Pan Generał Fluk Pułkowniká iednego do Akordu, y dwieśćie Gránátyerow, ſupponuiąc że z dźiałáią Akord, gdy przyiácháli do nich, nie czyniąc Akordu, poczęli ſtrzeláć, gdźie dwoch Gránatyerow zábito kilkunaſtu poſtrzelono, Generał Fluk *inſtantanee* pocżął awanſowáć, żadnego więcey nie dáiąc kwáteru, ktorzy nię wytrzymawſzy w ućieczkę ſię událi, w Rzekę tłumem ſię rzućili w Soſz, tám nád Rzeką Dźiewięć ſet ich ubito, utonęło nie máło. Sámego Generała Lewenaufta w poł poſtrzelono w Rzece powtornie, bárzo tedy z niewielką kwotą przepłynąwſzy, ućiekał do Krolá Szwedzkiego, nád dwá Tyſiącá z ſobą nie miał, y to z ránionemi. Z támtey tędy ſtrony Rzeki, potkał go Fazman Moſkiewſki Bregádyer z Regimentē ſwoim iednym, uderzywſzy ná niego z pięć ſet ludźi utrácił; z Reſztą ludźi ućiekał do Krolá Szwedzkiego, ktory ſię naydował o mil pietnaśćie, w pogoń zá nim Fázman ſzedł.

Woyſká wſzyſtkiego Szwedzkiego przy Generale Levenhauſtcie było: Dźiewięć Regimentow Pieſzych, ſiedm Regimentow Kawáleryi, y Szkwádronow trzy, wſzyſtkiego ſię Woyſká ráchowáło Tyſięcy ſzeſnaśćie *effectiv*, żywcem wźięto dwá Tyſięcá, ſiedm ſet, o procz Pułkownikow, Officierow, co po tym *ſeparatim* wypiſze ſię. Codźiennie iednak po ſtu, po dwieśćie Niewolniká do Obozu Moſkiewſkiego prowádzono z błot, láſow. Generał Sztákierberk ná plácu zginął. Pułkownik Rozen wźięty, Chorągwi wźięto czterdźieśći y ſiedm Pieſzych, Kornetow dźieſięć, oſ bliwie po láſach ieſzcze znáydowáno. Armaty doſtało ſię ſztuk ſzeſnaśćie, Wozow oſm tyſięcy, cztery tyſiące kowánych po koni cztery, po ſześć, w tych Wozách ná trzy Mieſiące prowiántow było, dla cálego Woyſká Szwedzkiego, chlebowego y pieniężnego Ammunicyi więcey ieſzcze było; Prochow y kul, co gdyby ſukkurs przyſzedł, pewnie przez dwa Mieſiące mogliby ſię tą Ammunicyą bronić. Bydłá ſztuk cztery tyſiące wźięto, to wſzytko z Xięſtwá Zmudzkiego, Kurlándyi wybráne wozy y prowiánty były. Polſka tylko iedná Chorągiew byłá y to Wołoſka, Páná Budego ſámego Rotmiſtrzá wźięto, ludźie poućiekáli. Teyże Batálij wźięto Iego Mośći Páná Podbereſkiego, Syna Iego Mśći Páná

Már-

Márſzałká Vpickiego, ktory w Szwedzkim Woyſku ſłużył, ná trzećiey dźień Batálij. Chłopi támeczni co niemiárá Szwedow przyprowadzáli do CARA Iego Mośći z Láſá, zá każdego Szwedá CAR Iego Mość chłopom kazał dawáć po pięć Rublow, ná Szwedach bárwy nowe były, ktoremi ſześć Regimentow CAR Iego Mość w Szwedzką ubrał bárwę y w wſzelkim munderůnku Szwedzkim: inne záś *cesserunt in prædam*.

Tę tedy Wiktoryą *non Nomini ſuo*, lubo ſam CAR I. Mść odważnie ſtawał, ſwoich ludźi animuiąc w Bátalii z Xiążęciem Iego Mośćią Męzykiem, y Generałámi, ále Boſkiemu to przypiſawſzy dźiełu, że *dextera Domini fecit virtutem*, bo nie było więcey Moſkwy nád dwánaśćie Tyśięcy, zginęło ná plácu Tyśiąc pięć ſet, poſtrzelonych dwá Tyśiącá ſiedm ſet, innych Officierow regeſtr śię nádeſzle. Generała Baurá z kártecżą poſtrzelono, nos y gębę mu w poł wyrwáło, temu nie tuſzą życia. Xiążęćiá I. M. Darmſztadá także z kártecżą w rękę lewą, ktorą upiłowáć muſzą. Generała Alartá ſyn ná plácu zginął.

Tę gdy PAN BOG dał Wiktoryą, y drugą záraz kommunikuie, co pod Bychowem otrzymano: Tám P. Chmárá we dwudźieſtu Chorągwi przypadłſzy pod Bychow, ná nie ſpodźiánych tráfiwſzy Kozakow rozgromił onych, ze czteryſtá wyćiął, y ſam śię reiterował, do Bychowá o połtory mile, *canens triumphum* będąc ubeśpieczony, tą wiktoryą: Kozacy dowiedźiawſzy śię że tu roſkoczował o połtory mile, z Bychowá wyſzli, piechotę Moſkiewſką pokoniwſzy, nápadli w nocy ná P. Chmárę, gdźie ná ſześć ſet trupá położyli, ſto ośmdźieśiąt żywcem wźięto, y Chorągwi cztery, ſam Chmárá ledwie śię ućieczką ſálwował.

Krol Szwedzki iuż był o mil dwie od Stárodubá; ále powźiąwſzy wiádomość o przegrányey Lewenauftá, reiterował śię ná zad mil ſiedm do Poczopowá, támże ná koło onego, Woyſká CARA Iego Mośći ſtoią, tylko o milę, o połtory mile, iáko to Iego Mość Pan Szeremet ze wſzytkiemi Piechotámi frőt trzyma. Iego Mość Pan Golc Felt Márſzałek, tákże z Káwáleryą. Iego Mość Pan Generał Inflant z ſiedmią Tyśięcy w Stárodubie ſámym ſtoi, Iego Mość Pan Mázepá zá Stárodubem we dwudźieſtu Tyśięcy Kozakow y Drágoniey ſtoi, doſyć że śię wynikáć ludźiom Szwedzkim nie dáią, áni furażu żadnego nie pozwaláią. Głod wielki y chorobá, nie ma więcey Krol Szwedzki Woyſká nád dwádźieśćiá cztery Tyśiące, z ktorych ſześć

 Tyśięcy

Tyſięcy ieſt bárzo chorych, co ich ieden tylko ćień, nawet Offi-
cierowie Szwedzcy do Woy'ká Moſkiewſkiego ućiekáią, u kto
rych w kieſzeniach náyduią żyto prażone, co miáſto chlebá iedli.

Tym tráktem ktorym Krol Szwedzki máſzyerował do Stá-
roduba, to ná mil dźieśięć puſzczą záśieczono, co nie podobna
przy tákich błotách, láſách, aby ná zad támtędy był powrot; cá-
le podobno tám dokonáią reſztę Woyſká Szwedzkiego *partim
Armis, partim fame*, y przypiſzą onym:

Vltima fata tui diſces nunc Svecia belli.

KOMPVT Regimentow Szwedzkich, Pieſzych y Konnych, pod kommendą I. Mśći Páná Generalá Levenhauftá będacych.

Regimentá Konne Ráytárſkie.

Pułkowniká Rozená.
Pułkowniká Berkuſáná.
Enſzeltá.

Drágonie.

Generałá Majorá Szlypenbácha —.
Pułkowniká Venerſztelá.
Pułkowniká Szreyterfeltá.

Szwádrony.

Oberſzterleytnántá Brántá.
Oberſzterleytnánta Szkiexená.
Oberſzterleytnántá Cegienſa.

Piechotne.

Generałá Levenhauftá.
Generałá Májorá Sztákielberka —.
Nirotá.
Wangiela —.
Groſſa de Langardia —.
Pułkowniká Bánirá.
Pułkowniká Fitingotá.

Batálionow.

Pułkowniká Wadenfelta.
Pułkowniká Leoná.
Pułkowniká Sákiena —.